

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/4/2023
Identifikačné číslo spisu: 1207214355
Dátum vydania rozhodnutia: 15.08.2023
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1207214355.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore v spore žalobcov 1/ Bc. O. W., narodeného XX. septembra XXXX, N. XXX, 2/ H. W., narodenej XX. septembra XXXX, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, o určenie neplatnosti zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12C/100/2007, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. decembra 2013 sp. zn. 2Co/340/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 3. júla 2012, č. k. 12C/100/2007-311 ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), ktorým zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobcovia“), ktorou sa domáhali určenia, že Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, vedená pod číslom XXXXXXXX X XX, EČU: XXXXXXXX X XX, uzavretá dňa 10. septembra 2003 (ďalej len „Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere“) medzi žalobcami a žalovanou je neplatná.

2. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie zamietajúcim žalobu žalobcov z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovanej v konaní, nakoľko pohľadávka vyplývajúca zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere bola žalovanou na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 94/2010 z 01. apríla 2010 postúpená na obchodnú spoločnosť TONE s. r. o. (č. l. 279 spisu). Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie rozhodol vecne správne o zamietnutí určovacej žaloby aj z ďalšieho dôvodu, a to nepreukázania naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 OSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, v ktorom namietali nesprávny procesný postup súdov oboch inštancií a nesprávne právne posúdenie veci. Žiadali, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a vyhlásil Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX z 10. septembra 2003 za neplatnú v celom rozsahu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Podľa § 429 ods. 1, 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania. Citované ustanovenie predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade úplnej absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

7. V danom prípade dovolací súd v prvom rade skúmal splnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania vyplývajúcej z § 241 ods. 1 OSP a § 429 CSP, a to obligatórneho zastupovania dovolateľov v dovolacom konaní advokátom, nakoľko podľa obsahu spisu dovolateľa nemajú právnické vzdelanie a nejde ani o žiadny z prípadov, na ktorý sa vzťahuje ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá OSP a § 429 ods. 2 CSP.

8. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že dovolatelia boli uznesením Okresného súdu Bratislava II z 23. apríla 2014, č. k. 12C/100/2007-387 vyzvaní, aby odstránili nedostatok právneho zastúpenia v dovolacom konaní predložením plnomocenstva udeleného žalobcami advokátovi. Dňa 04. júna 2014 žalobcovia doručili súdu prvej inštancie splnomocnenie udelené advokátke JUDr. Tatiane Vongrejovej na zastupovanie v konaní na Okresnom súde Bratislava II (č. l. 407). Dňa 01. augusta 2014 bol spis predložený na rozhodnutie o dovolaní žalobcov Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Dovolací súd listom zo 16. decembra 2014 sp. zn. 2Cdo/263/2014 (č. l. 414) vrátil spis súdu prvej inštancie za účelom vyzvania žalobcov na predloženie plnomocenstva na ich zastupovanie v dovolacom konaní. Dovolatelia uvedený nedostatok odstránili doručením splnomocnenia advokátke JUDr. Tatiane Vongrejovej z 25. januára 2015 (č. l. 417). Listom z 23. januára 2016 (č. l. 422) dovolatelia oznámili súdu zrušenie uvedeného plnomocenstva a požiadali súd o určenie advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní. Výzvou z 28. januára 2016 (č. l. 423) súd prvej inštancie dovolateľov opätovne vyzval na predloženie plnomocenstva na zastupovanie v odvolacom konaní a v zmysle § 30 OSP odkázal dovolateľov na Centrum právnej pomoci - Kancelária Bratislava.

9. Z obsahu súdneho spisu ďalej vyplýva, že právoplatné rozhodnutia Centra právnej pomoci o zastavení konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci dovolateľom z dôvodu nedoplnenia požadovaných

dokladov boli následne preskúmané v správnom súdnictve. Po zrušení rozhodnutí Centra právnej pomoci z 26. mája 2016 č. 8522/2016-PO-JU, Rz. 35355/2016 a č. 3555/2016. R.z. 35351/2016 Krajským súdom v Bratislave (rozsudok z 08. februára 2018 sp. zn. 1S/162/2016) v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 26. februára 2019 sp. zn. 1Sžk/24/2018, bolo Centrom právnej pomoci rozhodnuté dňa 02. apríla 2020 o nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a to podmienky materiálnej núdze. Konania o preskúmanie zákonnosti právoplatných rozhodnutí Centra právnej pomoci boli zastavené uznesením Krajského súdu v Bratislave z 13. mája 2021 sp. zn. 6S/127/2020 a uznesením Krajského súdu v Trnave z 09. mája 2022, č. k. 14S/26/2021-82 a z 30. júna 2022 č. k. 14S/26/2021-89, z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku.

10. Podľa § 447 písm. e) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

11. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, schváleného Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom. Dovolanie nebolo spísané advokátom, ale samotným dovolateľom, ktorý nepreukázal zodpovedajúce právnické vzdelanie, oprávňujúce ho na spísanie dovolania.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že v dôsledku 1/ nepredloženia plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie žalobcov v dovolacom konaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. decembra 2013 sp. zn. 2Co/340/2012 a 2/ nepriznania nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z., zostala nesplnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP a § 429 ods. 2 písm. a) CSP) a nenastali také právne účinky, v dôsledku ktorých by právna úprava účinná v čase podania dovolania umožňovala uskutočniť meritórny dovolací prieskum (§ 470 ods. 2 CSP).

13. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcov 1/ a 2/ odmietol podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, keď dovolatelia sami nemajú vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a nie sú v dovolacom konaní zastúpení tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP, hoci boli na odstránenie tohto procesného nedostatku súdom prvej inštancie opakovane vyzvaní.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.